

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
КОМПАРАТИВНА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

підготовки магістра
(назва освітнього рівня)
спеціальності 011 Освітні педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми
Педагогіка вищої школи

Силабус навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» підготовки магістра, галузі знань 01: Освіта /Педагогіка, спеціальності 011 Освітні педагогічні науки, за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи.

Розробник: Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Протокол №2 від 15 вересня 2021р.

Завідувачкафедри: _____

(доц. Чернета С.Ю.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01: Освіта /Педагогіка 011 Освітні педагогічні науки ОПП Педагогіка вищої школи ОС Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3</u> -ий
		Лекції <u>14</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні(семінарські) <u>18</u> год.
		Самостійна робота <u>80</u> год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (- ів)

Викладач: Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна,

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація

Телефон: +380502789814,

Електронна пошта: belkinakovalchuk@gmail.com

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Силабус вивчення навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» складено відповідно до освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи підготовки магістрів галузі знань 01: Освіта /Педагогіка, спеціальності 011 Освітні педагогічні науки.

Навчальний курс «Компаративна педагогіка вищої школи» представлений як систематичний огляд порівняльно-педагогічних досліджень еволюції освіти на фоні соціально-економічного, політичного і культурного розвитку країн і регіонів, що вивчаються. Опанування цієї дисципліни збагатить фаховий світогляд і діяльність майбутніх педагогів знанням світових надбань і тенденцій, регіональних та національних особливостей в освіті, значенні міжнародних освітніх організацій і програм у розвитку навчального середовища тощо.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни є формувати знання студентів про особливості освітнього процесу й професійної підготовки у вищих навчальних закладах зарубіжних країн та напрями реформування вищої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» є: обґрунтувати фактори, які визначають стан і напрями розвитку вищої освіти зарубіжних країн; визначити моделі управління діяльністю вищих навчальних закладів; проаналізувати змістову і процесуальну сторони навчання у ВНЗ зарубіжних країн; визначити напрями реформування вищої освіти; означити глобальні проблеми вищої освіти; проаналізувати шляхи європейської інтеграції вищої освіти; сформувати знання про шляхи професійної освіти в зарубіжних країнах; опанувати способами аналізу системи вищої освіти окремих країн; формувати уміння користуватися методами досліджень компаративістики; виробити уміння аналізувати статистичні дані, факти і явища діяльності вищих закладів, узагальнювати щодо проблеми, яка розглядається; навчити здійснювати порівняння зарубіжних освітніх проблем з вітчизняними аналогами і ефективність шляхів їх подолання.

Результати навчання

Навчальна дисципліна спрямована на формування інтегральної компетентності (Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми у галузі освіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність в динамічних умовах вищого навчального закладу); *загальних компетентностей* (ЗК 1 Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. ЗК 9 Здатність до ведення професійної дискусії українською та іноземними мовами, використання форматів усного та письмового спілкування на засадах рівності наукових поглядів, заохочення до творення смислової множинності, інтелектуальної складності та багато-вимірності. ЗК 11. Спроможність формувати теоретичні та прикладні моделі зарубіжного освітянського досвіду з метою більш комплексного осмислення вітчизняної педагогіки, проблематизації її концептуальних засад, вироблення науково-обґрунтованих пропозицій щодо її подальшого розвитку); *фахових компетентностей* (ФК 2. Здатність до створення освітнього середовища, що забезпечує якість освіти. ФК 14. Здатність створювати просвітницькі програми популяризації освіти, науки та культури. ФК 15. Здатність забезпечувати міждисциплінарні зв'язки).

Очікувані програмні результати навчання: Володіти методологією проектування змісту навчання і технологіями його реалізації відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій ПРН 1. Демонструвати вміння аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери ПРН 5. Проводити самостійні наукові дослідження педагогічних явищ та екстраполювати їх результати в практику викладання ПРН 6. Розуміти місце дисципліни в системі підготовки фахівця та її взаємозв'язки з іншими галузями знань і навчальними дисциплінами ПРН 14.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Світові, регіональні та національні тенденції функціонування і розвитку систем вищої освіти зарубіжних країн						
Тема1. Компаративна педагогіка як наука. Чинники розвитку вищої освіти у сучасних зарубіжних країнах	13	2	-	10	1	IPC / 2

Тема 2. Провідні моделі управління діяльністю вищих навчальних закладах	13	2	-	10	1	IPC / 2
Тема 3. Форми, методи і технології навчання у вищих закладах освіти зарубіжних країн	15	2	2	10	1	РМГ, IPC / 4
Тема 4. Регіональні особливості розвитку вищої освіти в світі	15	2	2	10	1	РМГ, IPC / 4
Тема 5. Вища освіта північноамериканського регіону	17	2	4	10	1	РМГ, ДС, IPC / 8
Тема 6. Вища освіта європейського регіону	17	2	4	10	1	РМГ, ДС, IPC / 8
Тема 7. Вища освіта азійського регіону	17	2	4	10	1	РМГ, ДС, IPC / 8
Тема 8 Перспективи розвитку вищої освіти в світі	13	-	2	10	1	ДС, IPC / 4
Разом за модулем 1	120	14	18	80	8	40
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Модульна контрольна робота						60
ІНДЗ						-
Інше (вказати)						-
Всього годин/ Балів	120	14	18	80	8	120/100

Можливе використання платформ Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин та/або під час карантинних обмежень, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

У випадку набору студентів менше 7 (малокомплектна група) кількість аудиторних годин зменшується вдвічі. Теми не розглянуті аудиторно опрацьовуються студентами самостійно.

4. Завдання для самостійного опрацювання

Змістовий модуль 1. Світові, регіональні та національні тенденції функціонування і розвитку систем вищої освіти зарубіжних країн (120 год)

Тема 1. Компаративна педагогіка як наука. Чинники розвитку вищої освіти у сучасних зарубіжних країнах. (13 год)

На основі самостійного опрацювання наукових джерел, поданого списку літератури підготувати конспект із даної теми за планом:

1. Предмет і місце порівняльної педагогіки у системі педагогічних наук.
2. Історико-ретроспективний огляд розвитку компаративної педагогіки.
3. Система методів компаративно-педагогічних досліджень.

Складіть глосарій до теми.

Розробіть структурно-логічну схему теми.

Розробіть до даної теми тести.

Тема 2. Провідні моделі управління діяльністю вищих навчальних закладах. (13 год)

Проаналізувати навчальні програми, силабуси як способи презентації змісту студентам. Допорвнити силабус дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» новими темами та завданнями для самостійної роботи. Складіть глосарій до теми. Розробіть до даної теми тести.

Тема3. Форми, методи і технології навчання у вищих закладах освіти зарубіжних країн (15 год)

Порівняти форми навчання у зарубіжних і вітчизняних ВЗО. Складіть глосарій до теми. Розробіть структурно-логічну схему теми. Розробіть до даної теми тести.

Тема 4. Регіональні особливості розвитку вищої освіти в світі (15 год)

Рейтинг університету як ознака якості освіти. Критерії визначення рейтингів. Порівняти позиції Волинського національного університету імені Лесі Українки у різних рейтингах. Складіть глосарій до теми. Розробіть структурно-логічну схему теми. Розробіть до даної теми тести.

Тема 5. Вища освіта північноамериканського регіону (17 год)

За темою семінарського заняття, на основі опрацьованої літератури, студенти готують медіа презентацію з мінімум 20 слайдів. Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди крім текстового викладу повинні мати таблиці, схеми, діаграми, фотографії.

Розробіть до даної теми тести.

Тема 6. Вища освіта європейського регіону (17 год)

За темою семінарського заняття, на основі опрацьованої літератури, студенти готують медіа презентацію з мінімум 20 слайдів. Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди крім текстового викладу повинні мати таблиці, схеми, діаграми, фотографії.

Розробіть до даної теми тести.

Тема 7. Вища освіта азійського регіону (17 год)

За темою семінарського заняття, на основі опрацьованої літератури, студенти готують медіа презентацію з мінімум 20 слайдів. Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, основний зміст, висновки, використана література. Слайди крім текстового викладу повинні мати таблиці, схеми, діаграми, фотографії.

Розробіть до даної теми тести.

Тема 8. Перспективи розвитку вищої освіти в світі (13 год)

На основі самостійного опрацювання наукових джерел, поданого списку

літератури підготувати конспект із даної теми за планом:

1. Провідні світові тенденції розвитку вищої освіти.
2. Стратегічні завдання розвитку системи вищої освіти в Україні в контексті євроінтеграції.

Складіть глосарій до теми. Розробіть структурно-логічну схему теми. Розробіть до даної теми тести.

IV. Політика оцінювання

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на лекційних, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Завдання для самостійної роботи, конспекти, мікрОВикладання тощо, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Відвідування практичних занять є обов'язковим.

За умови малокомплектної групи кількість аудиторних годин зменшується вдвічі, а максимальна кількість балів під час поточного оцінювання відповідно до тем збільшується вдвічі. Поточний контроль – максимум 40 балів.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань, тестів або в режимі комп'ютерної діагностики.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу останнього модуля.

У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в он-лайн формі (за погодженням з деканатом). Вимоги до студентів залишаються такими ж.

Академічна доброчесність: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (з кожної теми віднімається один бал від отриманого). Отримані сертифікати підвищення кваліфікації, участь у вебінарах та ін., тема яких відповідає навчальній дисципліні

зараховуються як: 6-15 год. як виступ на 3 практичних; 15-30 год. як 30 год до МКР.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою. <https://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/34/d57a3defea8df2754eb8599a0234845e.pdf>

Формою підсумкового контролю є залік.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів), або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік/екзамен в усній формі за всіма темами та видами самостійних робіт. Результати модульних контрольних робіт скасовуються. Максимальна кількість балів при складанні заліку 60 балів. Якщо студент набирає за результатами поточного контролю і заліку менше 60 балів, залік він складає повторно.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 - 74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. . Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с.

2. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду розвитку інституційного потенціалу університетів у контексті глобального лідерства (частина I): препринт (аналітичні матеріали) / Авторський колектив: О. Боднарук, К. Жданова та ін.; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 153 с.

3. Антонюк О.В. Інтеграція України в європейський освітній простір //Актуальні питання сучасної музичної освіти. URL: http://knmau.com.ua/chasopys/03_NBUV/web/03_Antoniuk-O.pdf

4. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод. огляд / Уклад. Л. А. Якимова. К. : ДП "Вид. дім "Персонал", 2010. 32 с.

5. Бойко А. І. Освіта в інформаційному суспільстві: очікування і виклики. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії № 63, 2015. URL: <http://vestnikzgia.com.ua/article/view/57526>

6. Бражник Е. И. Особенности методологи сравнительных педагогических исследований. *Письма в Emissia.offline* : Эл. науч.-пед. журнал. 2005. январь-июнь. URL: <http://www.emissia.org/offline/2005/975.htm>

7. Вища освіта України: стан та проблеми. Укладачі : І.Б. Жиляєв, В.В. Ковтунець; М.В. Сьомкін. К. : Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, 2015. 96 с.

8. Вища школа України в загальноцивілізаційному контексті: соціально- 8

філософський аналіз з позицій світоглядно-компетентнісного підходу : монографія / Рябченко В.І. К. : Фітосоціоцентр, 2015. 674 с.

9. Вульфсон Б. Методы сравнительной педагогики. *Педагогика*. 2002. № 2.

10. Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу. *Вища освіта України*. № 3. Додаток 2. Київ, 2015. 281 с.

11. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : Монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 496 с.

12. Іщенко Андрій Юрійович Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: перспективи для України. *Стратегічні пріоритети*. 2014. № 4 (33).

13. Класичний університет у контексті викликів епохи (Classic University in the Context of Challenges of the Epoch) : матеріали українсько-польської міжнародної наукової конференції (м. Київ, 22-23 вересня 2016 року) / [уклад.: А. С. Філіпенко та ін.]. - К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2016.

14. Когут І. Рейтинги університетів: як правильно читати. URL: <https://dt.ua/EDUCATION/rejtingi-universitetiv-yak-pravilno-chitati-.html>

15. Кнорр Н. Спільні і відмінні риси систем освіти України та США (порівняльний аспект). *Освіта і управління*. 2004. Т. 7. № 3-4. С. 161-165.

16. Козлакова Г. Вища освіта в Канаді: деякі враження про університети Оттави і Торонто. URL: file:///C:/Users/%D0%90%D1%80%D1%82%D1%83%D1%80/Downloads/vou_2011_1_19.pdf20

17. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США. *Шлях освіти*. 2000. № 1.

18. Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта: зб. робочих навчальних програм: авторський колектив / загальна ред. Т. М. Сорочан; наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник. К.: ЦППО, 2017. 447 с.

19. Локшина О. Тенденція як категорія порівняльної педагогіки. *Порівняльно-педагогічні студії*. № 2(8). 2011. С. 5-14.

20. Луговий В. І. Ключові поняття сучасної педагогіки: навчальний результат, компетентність, кваліфікація / Луговий В. І., Слюсаренко О. М., Таланова Ж. В. *Педагогічна і психологічна науки в Україні* / НАПН України. - К., 2012. Т. 1: Загальна педагогіка та філософія освіти. С. 23-38.

21. Луценко О. А., Поливана Л. А. Основні ступені освітньої системи США. URL: <file:///C:/Users/%D0%90%D1%80%D1%82%D1%83%D1%80/Downloads/90986-191493-1-SM.pdf>

22. Макаренко Н. О. Порівняльний аналіз тенденцій розвитку світової та польської вищої освіти. *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*. 2016. № 3 (39) С. 120-124.

23. Мандель Б.Р. Сравнительная педагогика : учебное пособие для обучающихся в магистратуре. М.; Берлин : Директ-медиа, 2016. 573 с.

24. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. Укладачі: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К. : ТОВ "Видавничий дім "Плеяди", 2014. 100 с.

25. Проблеми інноваційного розвитку вищої освіти у глобальному, 9

регіональному та національному контекстах : монографія / за заг. ред. А. А. Сбруєвої та Г. Ю. Ніколаї. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 412 с.

26. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

27. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. Укладачі: Добко Т., Луговий В., Рашкевич Ю., Шаров С та ін.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ : ДП "НВЦ "Пріоритети", 2015. 84 с.

28. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К. : ДП "НВЦ "Пріоритети", 2014. 120 с.

29. Сбруєва А. А. Розвиток європейської вищої освіти в умовах глобальної фінансово-економічної кризи. *Український педагогічний журнал*. 2015. №4 С. 228-239. URL: file:///C:/Users/%D0%90%D1%80%D1%82%D1%83%D1%80/Downloads/ukrpj_2015_4_28.pdf

30. Свириденко Д.Б. Академічна мобільність: відповідь на виклики глобалізації : монографія. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 279 с.

31. Семів Л. К. Співробітництво освіти, науки, бізнесу в реалізації стратегії регіонального розвитку України. *Соц.-ек.проблеми сучас.періоду України*. 2014. Вип. 3(107) С. 455-462.

32. Сисоева С. Порівняльна педагогіка в контексті розвитку освітології. *Освітologia, oświatologia*, 2014. Вип. 3. С. 17 - 23.

33. Стойка О. Я. Деякі особливості організації навчального процесу у вищих навчальних закладах США. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія "Педагогіка, соціальна робота"*. Випуск 28. С. 159-161.

34. Феномен університету в контексті "суспільства знань": монографія / авторський колектив: В.П. Андрущенко, В.П. Бех, М.І. Бойченко та ін. К., 2014. 256 с.

35. Хоружий Г. Ф. Європейська політика вищої освіти : монографія. Полтава: Дивосвіт, 2016. 384 с.

36. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка. К. : Академвидав, 2014. 215 с.

37. Чиж І. Б. Рівень розвитку освіти в Україні та світі. Збірник наукових праць Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем. Київ, 2016. С. 380-398. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/132545/21-Chizh.pdf?sequence=1>

38. TUNING. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (по 30 тестових завдань)

1. Компаративна (порівняльна) педагогіка – це: 1) галузь соціально-гуманітарної науки, предметом якої є вивчення, аналіз та популяризація традиційного досвіду освітньої політики; 2) галузь педагогічної науки, предметом якої є вивчення, аналіз, порівняння та оцінювання освітніх систем у різних країнах, подібних та відмінних рис і тенденцій в галузі освіти та виховання, перспектив освітньої політики; 3) галузь науки, яка вивчає практику організації наукових досліджень закладами вищої освіти у різних країнах світу.

2. Компаративна педагогіка належить до: 1) загально-педагогічних наук; 2) функціональних педагогічних наук; 3) соціально-педагогічних наук; 4) соціально-

гуманітарних наук.

3. Програма «ЕРАЗМУС» спрямована на: 1) забезпечення економічного прогресу країн що входять до ЄС шляхом розвитку у них національної науки; 2) фінансову підтримку національних університетів країн ЄС з метою підвищення ефективності навчального процесу; 3) підтримку взаємообміну навчальною та науковою інформацією між університетами країн, що входять до ЄС. 4) підтримку обміну студентами між вищими навчальними закладами країн, що входять до ЄС та їхніми партнерами за його межами.

4. Інтеграцію освітніх процесів у Західній Європі забезпечує: 1) ООН; 2) ЕРАЗМУС; 3) Латино-американський та Євроантлантичний Союз; 4) Європейський Союз; 5) НАТО; 6) США.

5. Егалітаристський підхід в освіті ґрунтується на: 1) зрівняльному принципі, тобто ідеї «усередненого учня»; 2) принципі індивідуального підходу, тобто ідеї «творчого учня»; 3) принципі колективізму, тобто ідеї «однаковості учнів»

6. Демократичний підхід в освіті ґрунтується на: 1) принципі доступності; 2) принципі неперервності; 3) принципі варіативності; 3) принципі диференціації; 4) принципі глобалізації; 5) принципі гуманітаризації.

7. Глобалізація суспільства це: 1) етап суспільного поступу, на якому відбувається формування єдиного всесвітнього ринкового господарства; 2) подолання традиційних кордонів між державами шляхом формування єдиного технологічного, торгівельного, економічного та інформаційного простору; 3) створення міждержавних об'єднань.

8. Чинники забезпечення ефективності ЗВО в епоху глобалізації: 1) оригінальність; 2) національний зміст; 3) неповторність; 4) традиційність; 5) унікальність; 6) новаторство.

9. У якій моделі університету представлена когнітивна модель всесвіту, в якій поєднані знання про цілісність буття, природні процеси та закономірності, теологічні, соціально-економічні, юридичні, історико-культурні, лінгвістичні, психологічні та інші феномени: 1) античний університет; 2) класичний університет; 3) сучасний університет; 4) середньовічний університет.

10. Поетапне трансформування національної системи освіти до європейського геокультурного простору, підняття престижу вітчизняних дипломів про вищу освіту це: 1) гуманізація; 2) фундаменталізація; 3) гуманітаризація; 4) реформування.

11. Вкажіть шляхи гуманітаризації вищої освіти: 1) посилення уваги до соціальних і економічних наук; 2) створення нових програм і підручників для ЗВО; 3) відображення в навчальних планах і програмах єдності світу; 4) умовності поділу наук на окремі предмети.

12. Основними характеристиками процесу становлення вищої школи США науковці вважають: 1) виникнення перших гуманітарних коледжів як структурних одиниць американської вищої школи; 2) експорт освітньої моделі Оксфорда та Кембриджа, втіленої в концепції перших коледжів США; 3) імпорт європейської освітньої моделі; 4) різноманітність підходів до розробки навчальних програм та вибору предметів навчання; 5) децентралізацію організації та управління освітою.

13. Принципи поєднання викладання та наукових досліджень; залучення до наукової діяльності студентів характерні для моделі університету: 1) корпоративного; 2) античного; 3) модерного; 4) класичного; 5) транснаціонального

14. Твердження: «Освіта і наука забезпечують індивідуальний розвиток особистості, майбутнього фахівця, творять інтелектуальний, духовний та виробничий потенціал суспільства» є: 1) правильне; 2) не правильне.

15. Твердження про те, що освіта є ефективним чинником конкурентоспроможності національної економіки: 1) правильне; 2) неправильне.

16. Система вищої освіти: 1) виступає суб'єктом ринкової економіки та соціальним інститутом; 2) виконує функцію чинника соціально-економічного розвитку суспільства; 3) визначає рівень науково-технічного, економічного й культурного прогресу суспільства.

17. Суть сучасної кризи освіти полягає: 1) в зростанні розриву між освітою та культурою; 2) збереженні дисфункцій сучасних освітянських систем; 3) соціальним та етичним розривом між викладацьким корпусом та студентами.

18. Гуманітаризація вищої освіти в широкому розумінні це: 1) засіб глобальної гуманізації суспільства, який необхідний для подолання негативних тенденцій у розвитку техногенної цивілізації; 2) новий етап розвитку освіти; 3) відображення в освітньому процесі гуманістичних тенденцій розвитку суспільства.

19. Країни, щодо моделей управління вищою освітою, поділяються на: 1) країни, що мають відповідні державні структури для регулювання розвитку вищої школи; 2) країни, що входять до регіонального освітнього простору; 3) країни, де переважає процес саморегуляції вищої освіти; 4) країни, зорієнтовані на процеси глобалізації.

20. До країн з моделлю управління вищою освітою, де переважає регулювання розвитку вищої школи державними структурами, належать країни: 1) Німеччина; 2) Росія; 3) Японія; 4) США; 5) Китай; 6) Тайвань.

21. До країн з моделлю управління вищою освітою, де переважає процес саморегуляції вищої освіти, належать країни: 1) Німеччина; 2) Росія; 3) Японія; 4) США; 5) Китай; 6) Тайвань.

22. Основним органом у ФРН, який координує діяльність ЗВО і виробляє принципи діяльності, є: 1) сенат ЗВО; 2) конференція ректорів; 3) міністерство освіти; 4) опікунська рада.

23. Адміністрація штату (США) доручає контролювати роботу державного університету: 1) сенату ЗВО; 2) конференції ректорів; 3) департаменту освіти; 4) опікунській раді.

24. Ідею університету для британської моделі класичного періоду обґрунтував: 1) І. Кант; 2) Й. Фіхте; 3) Ф. Шеллінг; 4) Дж. Ньюмен.

25. Французька модель університету класичного періоду пов'язана відразу з двома факторами 1) французьким Просвітництвом; 2) Великою французькою революцією; 3) необхідністю заперечення середньовічної схоластики.

26. Опис якого університету Нового часу поданий у цитаті: «Університетський проект чітко окреслює сутність модерного, новоєвропейського університету. Він поєднує у собі подвійне покликання. По-перше, соціальну функцію забезпечення громадянської свободи, збереження й відтворення публічної відкритості національного життя. По-друге, університет стає провідною установою модерної науки, основу якої становить математизовано-експериментальне природознавство»: 1) університет Галле; 2) Геттінгемський університет; 3) Берлінський університет; 4) Лондонський університет.

27. У сучасному суспільстві освіта виконує функції: 1) підготовку і включення індивіда в різні сфери життєдіяльності суспільства; 2) залучення індивіда до культури певної суспільної системи; 3) визначає вихідний соціальний статус.

28. На розвиток вищої системи освіти в сучасних умовах впливають такі взаємопов'язані чинники: 1) швидкозмінність і швидкоплинність процесів суспільного розвитку; 2) соціально-економічні трансформації в суспільстві; 3)

процеси глобалізації, які відгукнулися інтеграційними тенденціями в світі; 4) поява нових інформаційних технологій.

29. Вкажіть освітні парадигми, які спрямовані на подолання кризового стану сучасної освіти: 1) критично-креативна (трансформаційна); 2) гуманістично-рефлексивна; 3) екзистенціально-самовизначальна; 4) особистісно-орієнтована.

30. Сучасна освітня парадигма розуміє освіту як: 1) підсистему культури і універсальну форму діяльності; 2) механізм соціокультурогенезу та соціокультурний інститут; 3) інституційну систему.

ГЛОСАРІЙ

Компаративна (порівняльна) педагогіка – галузь педагогічної науки, яка вивчає, досліджує та аналізує спільні та відмінні риси, тенденції, перспективи розвитку виховання та освіти.

Цінності освіти – ключова категорія в теорії аксіологічного знання про освіту; система координат в якій освіта постає ціннісним поняттям.

Глобалізація – процес всесвітньої економічної, політичної, культурної інтеграції та глобалізації.

Автономія університетів – система самоврядування університетів; ступінь незалежності університету для ефективного виконання своєї роль в системі вищої освіти, наукових досліджень та інших послуг, які вони надають суспільству; автономія має різноманітні форми які обумовлюються історичним існуванням різних систем вищої освіти.

Академічна свобода – свобода навчати, говорити, проводити наукові дослідження та публікувати їх результати в рамках університету.

Академічні чесноти – базові морально-етичні цінності, етичні норми, морально-етичні стандарти в освіті.

Академічна мобільність – інтеграційний процес у сфері освіти, що надає можливість студентам, аспірантам, викладачам приймати участь в різноманітних навчальних або навчально-дослідницьких програмах.

Державний стандарт освіти (якість освіти) – нормативний документ, що визначає систему нормативних вимог до змісту і рівня освітньої і фахової підготовки.

Курикулум – поняття, яке використовується в порівняльній педагогіці для характеристики дидактичних особливостей функціонування зарубіжних навчальних систем; з англійської мови і в дослівному перекладі означає навчальний план, навчальна програма.

Силабус – навчальна програма дисципліни, яка включає в себе опис навчальної дисципліни, мету та завдання, змістовні модулі та найменування тем занять, тривалість кожного заняття, завдання до самостійної роботи, час консультацій, вимоги викладача, критерії оцінки, список використаної літератури; персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року, розробляється на засадах освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми підготовки фахівця того чи іншого рівня та відповідного навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Ліцензія – документ державного зразка, що засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов; ліцензування закладу вищої освіти – процедура визнання спроможності закладу вищої освіти певного типу розпочати освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та

кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення

Акредитація (закладу вищої освіти; освітнього напрямку, спеціальності) – процедура надання права проводити освітню діяльність пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення. Рівень спроможності закладу вищої освіти проводити освітню діяльність визначає рівень його акредитації.

Навчальний план – нормативний документ закладу освіти за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу.

Кампус університету — це студентське містечко в якому розташовані студентські гуртожитки, науково-дослідницькі центри, навчальні корпуси, бібліотеки, спортивні майданчики, дискотеки, магазини, кафе, бари тощо.